

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Білоцерківський національний аграрний університет
Освітня програма	30388 Екологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	101 Екологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Білоцерківський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30388
Назва ОП	Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Валерко Руслана Анатоліївна, Тесьолкіна Тетяна Сергіївна, Котюк Людмила Анатоліївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	23.10.2024 р. – 25.10.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_ecologia/101/prog_vizit_101_mag.pdf
Програма візиту експертної групи	https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_ecologia/101/prog_vizit_101_mag.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Цілі ОП Екологія відповідають місії університету реалізуються відповідно стратегічної мети – підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних екологічно компетентних фахівців нового покоління для сфери аграрного виробництва шляхом надання освітніх послуг відмінної якості, дотримання високих стандартів у викладанні, науковій і професійній діяльності. На екологічному факультеті для розробки і покращення ОП Екологія створено "Групу змісту якості освіти", до якої залучено представників роботодавців, здобувачів ВО та випускників ОП. Результати власних наукових досліджень професорів В.С. Бітюцького, В.В. Лаврова, О.І. Розпутнього та В.І. Дубового, які постійно впроваджуються у навчальний процес, оптимізують якісне забезпечення ОП Екологія магістерського рівня освіти. Враховуючи сучасні виклики у галузі агроєкології, у ОП Екологія введено вибіркові дисципліни: ВК 7, ВК 9, ВК 12, що підвищує її конкурентноздатність порівняно з вітчизняними й іноземними аналогами. Здобувачі ВО використовують лабораторне обладнання під час лабораторно-практичних занять, здійснюють наукові дослідження та розвивають практичні навички не лише у лабораторіях екологічного факультету, але й на базі установ-філій. Гостьові лекції та семінари - запрошення практиків та експертів з галузі екології забезпечують здобувачам доступ до актуальної інформації та практичного досвіду. Під час викладання ОК НПП використовують інноваційні педагогічні підходи навчання, що сприяють формуванню soft skills: завдання у парах і групах, фронтальне опитування та творчі проекти, інтерактивне опитування, мозковий штурм та ін. До забезпечення ОП Екологія залучені викладачі, які мають наукові ступені доктора і кандидата наук, а також значні наукові та професійні досягнення. В університеті функціонує Рада роботодавців, яка бере участь у організації конференцій, тренінгів, а також посилює практичну складову ОП. Запроваджені в БНАУ інструменти матеріального заохочення (премії, подяки, грамоти та надбавки) сприяють підтримці високого рівня викладання та стимулюють викладачів до розвитку педагогічної майстерності. ЕГ відзначає наявність безоплатного доступу до інфраструктури та інформаційних ресурсів для здобувачів та НПП, безпечність освітнього середовища (наявність обладнаних укриттів, безперебійний доступ до мережі Інтернет). БНАУ надає необхідні види підтримки здобувачам, створює умови для навчання для осіб з особливими освітніми потребами. Матеріально-технічна база є розвиненою, активно використовується під час освітньої на наукової діяльності здобувачами та НПП. ОП переглядається щороку з урахуванням пропозицій зацікавлених сторін: науково-педагогічних працівників (НПП), здобувачів освіти та роботодавців. Наявність чіткої періодичності забезпечує адаптивність ОП до потреб ринку праці та запитів стейкхолдерів.

Недоліки

ЕГ відзначає наявність несуттєвих недоліків: Група зі змісту якості освіти не урегулювала кількість запропонованих вибіркових дисциплін на другий і третій семестр здобувачів 2024 року набору із кількістю годин, передбачених освітньою програмою, що не вважається суттєвим недоліком. Несуттєвим недоліком є те, що відсутні приклади визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності та у неформальній освіті, що може бути зумовлено реаліями військового часу. Виявлені розбіжності між робочими програмами та силабусами щодо програмних результатів навчання. Критерії оцінювання є доступними і зрозумілими, проте, не згадуються конкретні заходи щодо адаптації форм контролю для студентів з особливими потребами, що на думку ЕГ підвищило б рівень інклюзивності у процесі оцінювання. Процедури конкурсного відбору викладачів декларуються як прозорі та відкриті, проте, не зазначено, чи проводиться незалежний зовнішній аудит цих процедур, що могло б підвищити довіру до них. Несуттєвим недоліком є відсутність у ЗВО нормативно визначеної процедури для протидії окремим проявам дискримінації, таким як булінг, мобінг та харасмент. Відсутня інформація щодо конкретних механізмів оцінювання пропозицій роботодавців та впливу на ОП; про періодичність збору даних про працевлаштування випускників. Відомості про ОП Екологія та матеріали щодо моніторингу її якості знаходяться на різних сторінках сайту, що є незручним.

Рекомендації

ЕГ рекомендує гаранту та групі забезпечення ОП Екологія впродовж 2024/25 н.р. впроваджувати елементи неформальної та інформальної освіти, а також активізувати академічну мобільність здобувачів. Бажано активізувати роботу Ради роботодавців щодо внесення пропозицій покращення структури ОП Екологія. Рекомендовано урегулювати кількість вибіркових дисциплін до початку 2025-2026 н.р. Науково-педагогічному персоналу, який забезпечує реалізацію освітніх компонентів, до початку 2025/2026 н.р. уніфікувати зміст робочих програм та силабусів, щоб забезпечити відповідність опису програмних результатів навчання. Доцільно акцентувати увагу на розробці програм підвищення кваліфікації, що забезпечить розвиток педагогічної майстерності, особливо для тих, хто значно орієнтований на наукові досягнення. ЕГ рекомендує відповідальним структурним підрозділам в термін до початку 2025/2026 н.р. розробити конкретний алгоритм протидії дискримінаціям та провадити заходи з інформування та протидії. Рекомендуємо запровадити механізми оцінки результативності змін в ОП після їх запровадження; деталізувати процедури залучення стейкхолдерів для підвищення прозорості, підвищити регулярність збору даних про працевлаштування та оновлювати відповідні заходи для адаптації ОП. Рекомендовано створити окрему рубрику/сторінку «Громадське обговорення освітніх програм», куди було б зручно зацікавленим сторонам вносити свої пропозиції.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП Екологія, яка реалізується у Білоцерківському НАУ, відповідає Стандарту вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 10 – «Природничі науки», спеціальності 101 «Екологія», затвердженого і введеного в дію наказом МОН України від 04.10.2018 р. № 1066 (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/101-ekologiya-magistr.pdf>), забезпечує реалізацію інтегральної, загальних (К 01-08) та спеціальних (фахових) (К 09-18) компетентностей та програмних результатів навчання (ПР 01-16, ПР 7-20), передбачених у стандарті у стандарті для освітньо-професійних програм. Програма пропонує здобувачам ВО спеціальні, міждисциплінарні, структуровані знання з фахової та гуманітарної підготовки, спрямовані на системний підхід до вивчення питань у галузі екології, охорони навколишнього природного середовища, збалансованого природокористування через теоретичне та практичне навчання. Сформовані загальні та фахові компетентності у сфері екологічної діяльності дадуть підґрунтя для подальшого навчання, ефективної комунікації, міжгалузевої співпраці, саморозвитку, сприятиме успішному працевлаштуванню випускників та їх висококваліфікованій праці.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Зміст ОП Екологія, яка реалізується у Білоцерківському НАУ, враховує вимоги "Професійного стандарту "Еколог" № 1111-22 від 04.05.2022 р. (https://register.nqa.gov.ua/uploads/o/421-nakaz_1111.pdf), зокрема, передбачає набуття здобувачами освіти трудових функцій, загальних та професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, забезпечує вирішення питань природоохоронної діяльності та збалансованого природокористування. Згідно професійного стандарту «Еколог» (назва виду професійної діяльності – розділ 2, клас 221 професіонали в галузі наук про життя та медичних наук підкласу 2211 - біологи, ботаніки, зоологи та професіонали споріднених професій; назва професії (професійна назва роботи), код - 2211.2 Еколог (згідно з Національним класифікатором України ДКооз:2010 «Класифікатор професій»), який затверджено Міністерством економіки України 04.05.2022 р., Наказ №1111-22 (https://register.nqa.gov.ua/uploads/o/421-nakaz_1111.pdf) основна мета професійної діяльності еколога - забезпечення природоохоронної діяльності та збалансованого природокористування. Уміння та навички за професійним стандартом «Еколог» зіставлені із програмними результатами навчання за стандартом вищої освіти України другого (магістерського) рівня спеціальності 101 – Екологія від 04.10.2018 р. № 1066 (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/101-ekologiya-magistr.pdf>). Усі уміння та навички за професійним стандартом розподілені між освітніми компонентами, які їх забезпечують, з урахуванням програмних результатів навчання ОП Екологія за рівнем магістр. Освітня програма забезпечує допуск випускника ОП до роботи за професією (за наявності диплома магістра за спеціальністю 101 «Екологія») завдяки набуттю професійних компетентностей та забезпечує підготовку фахівців на рівні, який є достатнім для виконання трудових функцій.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП Екологія - підготовка фахівців-екологів, здатних до прийняття необхідних рішень у сфері охорони навколишнього природного середовища та збалансованого природокористування, а також гармонійно поєднувати набуті знання, уміння, комунікативні навички і спроможності з відповідними інноваціями та ефективно впроваджувати їх у професійну діяльність. Місією Білоцерківського національного аграрного університету є підготовка висококваліфікованих екологічно компетентних, конкурентоспроможних фахівців в галузі знань 10 – «Природничі науки» нового покоління для сфери аграрного виробництва шляхом надання освітніх послуг відмінної

якості, сталого розвитку, дотримання високих стандартів у викладанні, науковій і професійній діяльності. Цілі ОП Екологія відповідають місії університету та спрямовані на підготовку висококваліфікованих конкурентоспроможних екологічно компетентних фахівців нового покоління для сфери аграрного виробництва шляхом надання освітніх послуг відмінної якості, дотримання високих стандартів у викладанні, науковій і професійній діяльності (<https://salo.li/deaCbD1>).

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

До формування цілей та ПРН на етапі розробки ОП згідно «Положення про групи зі змісту та якості освіти в БНАУ» (<https://salo.li/4976774>) залучали здобувачів як внутрішніх стейкхолдерів (Деркач В.М., Волинець О.І.). Здобувачі ВО (Деркач В.М.) та випускники ОП (Бак А.Ю.) входять до складу «Групи зі змісту та якості освіти», яка функціонує на екологічному факультеті, що підтверджено під час спілкування у фокус-групах і наданими відповідями (протоколами) на Запит 11. При виборі освітніх компонентів ОП та їх змістовному наповненні враховано пропозиції здобувачів ВО та випускників, надані в анкетах (<https://salo.li/d8D99A7>) - удосконалено методичні вказівки до проходження виробничої практики та виконання кваліфікаційної роботи. Досягнення цілей та ПРН ОП Екологія забезпечено участю НПП у роботі групи зі змісту та якості освіти факультету (відповіді на Запит 11). На оптимізацію ОП вплинули результати власних наукових досліджень професорів В.С. Бітюцького, В.В. Лаврова, О.І. Розпутнього та В.І. Дубового, які постійно впроваджуються у навчальний процес. Це сприяло сформуванню ВК 10 (В.С. Бітюцький), ВК 8 (В.В. Лавров), ВК 9 (В.І. Дубовий). Під час онлайн-зустрічі з'ясовано, що представники роботодавців, які залучені до роботи у групі зі змісту та якості освіти факультету: Терновий Ю.В. (відповіді на запит 11), Кохановський С.В. (голова Ради роботодавців <https://salo.li/59f9db6>, <https://salo.li/54dfF73>) та ін., беруть участь у процесах розробки та реалізації цілей ОП. Рада роботодавців на засіданні, яке відбулося 28.06.2024 р., підтримала пропозицію Тернового Ю.В. рекомендувати групі зі змісту та якості освіти у ОП замінити ВК Радіоекологія лікарських рослин на ВК Радіоекологія екосистем (Відповідь на Запит 11: Протокол № 2). Під час онлайн-спілкування начальник управління благоустрою та екології м. Біла Церква Колотницька А. В. підтвердила участь в обговоренні ОП Екологія та внесення пропозиції до ОП 2024 року включити ВК Екологічна патофізіологія рослин замість ВК Сертифікація лісів (пропозицію враховано). У ОП Екологія враховано рекомендації співробітників Управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Білоцерківської міськради щодо змісту та структури робочих програм, тем лекцій та практичних занять за ОК 7 Охорона праці та цивільний захист і ВК 6 Управління техногенно-екологічною безпекою. Отже, здобувачів, випускників, роботодавців та НПП запрошують до обговорення ОП Екологія, що підтверджено під час спілкування у фокус-групах, документально - витягами з протоколів із засідань групи зі змісту та якості освіти (Відповіді на Запит 11: Протокол №4 від 28.06.2024 р, Протокол №2 від 11.10.2024 р.) та засідання НМК екологічного факультету від 18.09. 2024 р. (Протокол №3, відповідь на Запит 11), а також рецензіями на ОП. ЕГ рекомендує для надання пропозицій та зауважень до ОП активізувати роботу Ради роботодавців, більш широко оприлюднювати її роботу на сайті університету або у соціальних мережах.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОП Екологія другого рівня освіти зорієнтована на формування набору загальних та фахових компетентностей у сфері екологічної діяльності, які забезпечать можливості подальшого навчання для реалізації свого потенціалу у практичній діяльності, отримання відповідних знань, досвіду та пропагування екологічного світогляду. ОП Екологія орієнтована на підготовку професійних кадрів для Київської та інших областей України. Фахівець-еколог після завершення магістратури має можливість влаштуватися на посади менеджера екологічних систем, наукового співробітника, агронома, гідротехніка, зооінженера, лісовода, лаборанти в галузі біологічних досліджень, асистента ветеринарів, молодші фахівці в агрономії, лісовому, водному господарствах та в природно-заповідній справі, яких потребує ринок праці регіону. При онлайн-спілкуванні під час акредитаційної експертизи роботодавці засвідчили про можливість працевлаштування випускників ОП в екологічній інспекції, у аграрних підприємствах, наукових установах. Регіональний контекст ОП забезпечено ПРН 04, 05, 12 13, 20 та ОК 2, 6, 11, ВК 4, 5, 9, 12. Галуzeвий контекст передбачає вивчення законодавства та тенденцій в екології, які забезпечені ОК 4 Екологічна стандартизація і сертифікація, ОК 5 Стратегія сталого розвитку, ОК 10 Збереження біорізноманіття та ін. Результати онлайн-спілкування у фокус-групах свідчать, що з метою покращення структури навчального плану, переліку ОК та ВК, змісту робочих програм групою забезпечення проаналізовано і враховано досвід Одеського державного екологічного університету, Національного університету біоресурсів і природокористування, Поліського національного університету, Національного університету водного господарства та природокористування, Сумського національного аграрного університету. Серед аналогічних іноземних ОП враховано досвід Поморської академії (м. Слупськ, Польща) щодо комплексності освітньої діяльності для можливості майбутнім фахівцям працювати у кількох професійних напрямках. Зважаючи на сучасні виклики у галузі агроекології у ОП Екологія введено вибірково дисципліни, ВК 7 Екологізація аграрного виробництва, ВК 9 Фітоіндикація антропогенного порушення лісів, ВК 12 Екологізація виробництва та застосування біологічно активних речовин, що підвищує її конкурентоздатність порівняно з вітчизняними й іноземними аналогами.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Цілі ОП Екологія відповідають місії університету реалізуються відповідно стратегічної мети – підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних екологічно компетентних фахівців нового покоління для сфери аграрного виробництва шляхом надання освітніх послуг відмінної якості, дотримання високих стандартів у викладанні, науковій і професійній діяльності (<https://salo.li/deaCbD1>). На екологічному факультеті для розробки і покращення ОП Екологія створено "Групу змісту якості освіти", до якої залучено представників роботодавців, здобувачів ВО та випускників ОП. Результати власних наукових досліджень професорів В.С. Бітюцького, В.В. Лаврова, О.І. Розпутнього та В.І. Дубового, які постійно впроваджуються у навчальний процес, оптимізують якісне забезпечення ОП Екологія магістерського рівня освіти. Враховуючи сучасні виклики у галузі агроекології, у ОП Екологія введено вибіркової дисципліни: ВК 7 Екологізація аграрного виробництва, ВК 9 Фітоіндикація антропогенного порушення лісів, ВК 12 Екологізація виробництва та застосування біологічно активних речовин, що підвищує її конкурентноздатність порівняно з вітчизняними й іноземними аналогами. ЕГ відзначає позитивні практики за критерієм 1, в той же час відсутні практики, які мають взірцевий або інноваційний характер.

Недоліки

Недоліки відсутні.

Рекомендації

ЕК рекомендує активізувати роботу Ради роботодавців щодо внесення пропозицій покращення структури ОП Екологія, більш широко оприлюднювати її роботу на сайті університету або у соціальних мережах.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП Екологія становить 90 кредитів ЄКТС, з яких 66 кредитів спрямовано на формування компетентностей, визначених Стандартом ВО за спеціальністю 101 Екологія для другого рівня (<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/101-ekologiya-magistr.pdf>). Гарант ОП під час онлайн-спілкування повідомив, що суттєві зміни у ОП внесено 2018 року у зв'язку із затвердженням Стандарту: було узгоджено переліки компетентностей та результатів навчання з урахування потреб інтегральної компетентності щодо здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони НПС і збалансованого природокористування. У ОПП 2023 року із 66 кредитів (73,3%) становлять ОК, спрямовані на здобуття загальних та фахових компетентностей; на виробничу практику передбачено 5 кредитів ЄКТС (5,5 % обсягу ОП); 2 кредити (2,2 %) – підготовка і захист кваліфікаційної роботи. Атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Вибірковий блок складає 24 кредити (26,7%). При виборі дисциплін вільного вибору здобувачам пропонується 2 блоки, один із яких включає 6 ВК Психологія та педагогіка вищої школи, Природно-ресурсний потенціал України, Ресурсоенергозбереження, Ландшафтознавство антропогенізованих територій, Сертифікація лісів, Управління техногенно-екологічною безпекою, що складає всього 24 кредити (по 4 кредити кожний). Другий блок включає 8 ВК (по 3 кредити): Екологізація виробництва та застосування біол. акт. речовин, Інтегроване управління природокористуванням, Екологізація аграрного виробництва, Екологічні нанотехнології, Молекулярна екологія, Фітоіндикація антропог. поруш. лісів, Рекреаційне природокористування. ВК 14 у ОП 2023 року зазначена як Радіоекологія ліс. екосистем, а в НП – Радіоекологія лік. рослин. У ОП та НП 2024 року дану розбіжність виправлено на ВК 14 Радіоекологія екосистем. Крім того, здобувачам ВО пропонується вибрати дисципліни з переліку університету із ОП Екологія та інших ОП (<https://education.btsau.edu.ua/node/16>), що засвідчено гарантом та НПП під час онлайн зустрічей у фокус-групах. Зазначаємо, що у НП 2023 та 2024 років є технічна помилка у розрахунку кількості аудиторних годин та самостійної роботи за ОК 9 Іноземна мова (не враховано 14 годин лекцій), що змінило загальну кількість годин за обов'язковою частиною. Середнє тижневе навчальне навантаження для студента денної форми навчання становить 14-16 годин на тиждень, що визначено "Положенням про організацію освітнього процесу в БНАУ" (https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_organiz_osvit_proces_2024.pdf, https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/acreditacia/catalog_vibir_ocol_mag.pdf). Обсяг самостійної роботи складає

близько 2/3 загального обсягу навчальної дисципліни. Теоретичне навчання триває 44 тижні, виробнича практика – 5, підготовка і захист кваліфікаційної роботи – 2.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Теоретичний зміст предметної області ОП Екологія полягає у здатності майбутнього фахівця розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування, що забезпечується обов'язковими компонентами: ОК 3-6, вивчення якої передбачено на перший семестр, ОК 1-2 – упродовж 2 семестру та ОК 10-12 – у третьому семестрі. Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної безпеки на довкілля та людину забезпечує ОК 7, здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності – ОК 8 (перший семестр), які сприяють формуванню практичних навичок під час проходження виробничої практики (ОК 13) у другому семестрі та виконанню кваліфікаційної роботи (ОК 14) – у третьому. Упродовж 1-2 семестрів здобувачі вивчають ОК 9 Фахова іноземна мова, що забезпечує можливість комунікації з міжнародною спільнотою і є важливою для глобального підходу до екологічних проблем. Вивчення вибіркової дисципліни передбачено у 2-3 семестрах. ОП та НП Екологія, яка реалізується у Білоцерківському НАУ, забезпечують досягнення програмних результатів навчання, формують відносно логічну структуру, спрямовані на досягнення цілей ОП, забезпечують покрокову якісну підготовку фахівців-екологів.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ОП за назвою, ціллю, наповненістю, структурою та переліком результатів навчання відповідає спеціальності 101 Екологія, галузі знань 10 «Природничі науки», регламентованої Стандартом вищої освіти України для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Стандарт передбачає, що об'єктами вивчення є структура та функціональні компоненти екосистем різного рівня та походження (вивчаються в ОК 4, 5, ОК 10, ВК 2, ВК 4, ВК 12, ВК 14); антропогенний вплив на довкілля та оптимізація природокористування при здійсненні професійної діяльності (ОК 1, ОК 3, ОК 4, ОК 6-7, ОК 11-12, ВК 3, ВК 6, ВК 7, ВК 9, ВК 10). Освітні компоненти ОП Екологія забезпечують досягнення програмних результатів та формування професійного мислення у майбутнього фахівця. Формування здатності до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності забезпечено ОК 3 Екологічний аудит та інспектування, ОК 8 Методологія та організація наукових досліджень, ОК 12 ГІС в екології з основами моделювання. Під час виконання кваліфікаційної роботи, проходження виробничої практики здобувачі ВО опановують методи лабораторних і польових досліджень, моніторингу, статистичної обробки даних та інтерпретації результатів досліджень, методи моделювання процесів і явищ життєдіяльності екосистем. Здобувачі ВО мають змогу використовувати лабораторне обладнання під час лабораторно-практичних занять, проходити виробничу практику, виконувати наукові дослідження та розвивати практичні навички не лише в лабораторіях екологічного факультету, але й на базі установ-філій, про що свідчить спілкування у фокус-групах.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Здобувачі ВО обирають дисципліни, починаючи із другого семестру відповідно Положення про вибіркові навчальні дисципліни в Білоцерківському НАУ (https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_vibir_navch_discipl_2024.pdf). З цією метою деканат пропонує здобувачам попередньо ознайомитися з каталогом анотацій вибіркової дисципліни освітніх програм факультету (<https://sal0.li/d7C9e16>) та каталогами інших факультетів Білоцерківського НАУ, розміщених на сайті університету (<https://sal0.li/e862f24>). Для здобувачів першого курсу проводиться «Парад вибіркової дисципліни» (<https://sal0.li/48E7875>), на якому викладачі презентують їм силабуси, робочі програми вибіркової дисципліни та ознайомлюють з лабораторіями, польовими майданчиками, матеріально-технічним забезпеченням. Вибір студентами ВК здійснюється в електронному вигляді через особисті кабінети в системі АСУ (<https://asu.btsau.edu.ua>). Підтвердженням вибіркової є зведена таблиця за кожною ОП з переліком дисциплін та кількістю студентів, які її обрали. Таблиці є підставою для формування робочих навчальних планів за кожною ОП і зберігаються у відділі навчально-методичної та виховної роботи. Механізм вибору та вивчення вибіркової дисципліни здобувачами освіти всіх рівнів координується деканатами факультетів, відділом навчально-методичної та виховної роботи. Онлайн-спілкування у фокус-групах показало, що студенти вільно обирають вибіркові дисципліни із двох запропонованих блоків та «університетського каталогу». Але ЕГ виявила деяку невідповідність: у Відповіді на запит 11 (Протокол №2 засідання групи зі змісту та якості освіти екологічного

факультету за спеціальністю 101 «Екологія» від 11.10.204 р.) рекомендовано на 2 семестр (2024-2025 н.р.) ВК 1-ВК5 (по 3 кредити), на 3 семестр (2025-2026 н.р.) ВК 7-10, ВК14 (по 4 кредити), що складає 35 кредитів, а НП передбачено 24 кредити. У Протоколі №2 Засідання Групи зі змісту та якості освіти екологічного факультету за спеціальністю 101 «Екологія» від 12.10.2023 р. визначено три ВК по 4 кредити та чотири ВК по 3 кредити (в сумі 24 кредити), Бажано групі зі змісту та якості освіти екологічного факультету, гаранту та групі забезпечення ОП Екологія другого рівня узгодити перелік ВК, їх кількість або виділяти однакову кількість кредитів на вивчення вибіркових дисциплін (наприклад 3 або 4 кредити). Під час обговорення ОП у фокус-групах встановлено, що здобувачі ВО вільні у виборі місця проходження виробничої практики, тематики кваліфікаційної роботи та наукового керівника, що також є свідченням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Відповідно до Положення «Про організацію освітнього процесу у БНАУ» (<https://salo.li/5aC96da>) та Положення «Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів ВО Білоцерківського НАУ» (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/polog_organis_prov_praktich_pidg.pdf) в ОП та Навчальному плані передбачена виробнича практика. Форма навчання під час виробничої практики регламентується посадовими обов'язками студента на виробництві проводиться у вигляді виконання спеціалізованих робіт, перелік та обсяг яких узгоджується індивідуально згідно Методичних вказівок до проходження виробничої практики... (<https://btsau.edu.ua/node/4334>), нормативні документи та їх форми представлено за на стрінці сайту університету у рубриці «Практична підготовка» (<https://education.btsau.edu.ua/node/8>). Перелік баз практик розміщено на сайті університету за посиланнями: https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/bazi_praktik.pdf, https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/ecolog/Vazy_prakyk.pdf. За результатами проходження практик відбувається захист звіту про проходження практики з атестацією здобувачів (<https://btsau.edu.ua/node/4334>), звіти здобувачів ВО про виробничу практику представлено у відповідях на Запит 3. Здобувачі ВО також проходять практичну підготовку під час проведення практичних занять з основних та вибіркових дисциплін (ОК 1, ОК 4, ОК 6, ОК 8, ОК 12, ВК 5, ВК 7, ВК 9-12, ВК 14) у вигляді практикумів в лабораторіях, на природних об'єктах, у НВЦ Білоцерківського НАУ, на базі філій кафедр на виробництві з виконанням індивідуальних та групових практичних завдань, шляхом виїзних екскурсійно-практичних занять (<https://salo.li/oE1f411>). Співпраця з науковими установами - залучення студентів до наукових досліджень та проектів дозволяє їм брати участь у реальних наукових розробках і отримувати нові знання (<https://salo.li/oAFD855>), гостьові лекції та семінари - запрошення практиків та експертів з галузі екології забезпечують студентам доступ до актуальної інформації та практичного досвіду (<https://salo.li/oBf544c>). Згідно Положення про організацію стажування і практичної підготовки здобувачів ВО Білоцерківського НАУ за кордоном https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/polog_org_stag_praktich_pidgotov.pdf стажування студентів за кордоном може зараховуватися як виробнича практика. При онлайн-спілкуванні у фокус-групах здобувачі ВО та випускники ОП підтвердили задоволеність компетентностями, здобутими під час практичної підготовки. За результатами здійсненого анкетування здобувачі ВО пропонують «більше практики на виробництві» (https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/result_ankety_op_ecology_mag_2024.pdf). Крім цього серед ОК в циклі професійної підготовки є ОК 14 Атестація (Підготовка та захист кваліфікаційної роботи магістра), яка забезпечує формування ЗК 01-03, ЗК 06 - 08, СК 09-10, СК 12, СК 13, СК 15- СК 18, ПРН 01-20.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Компоненти ОП Екологія спрямовані на формування спеціальних і соціальних навичок (soft skills): здатність реалізувати свої права і обов'язки, зберігати моральні, культурні і наукові цінності; адаптуватися, спілкуватися державною та іноземною мовою, бути критичним і самокритичним, навички міжособистісної взаємодії, вміння вирішувати конфлікти, управляти своїм часом, вести переговори, переконавати, діяти соціально відповідально та свідомо, розуміння важливості дедлайнів. Під час реалізації основних навчальних дисциплін загальної підготовки (ОК.3, ОК.7, ОК 9, ОК 13, ОК 14) та вибіркових дисциплін (ВК 1, ВК 6) відбувається формування соціальних навичок. НПП впроваджують інноваційні педагогічні підходи навчання, що сприяють формуванню soft skills, через використання інтерактивних методів навчання (завдання у парах і групах, фронтальне опитування та творчі проекти, інтерактивне опитування, мозковий штурм, усне обговорення-дискусії + контроль засвоєння матеріалу), про що свідчить результати опитування здобувачів шляхом анкетування (https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/result_ankety_op_ecology_mag_2024.pdf) та онлайн-спілкування у фокус-групах. Як зазначили представники студентського самоврядування на зустрічі з ЕГ, набуття здобувачами соціальних навичок сприяє їх участі у студентському самоврядуванні, наукових гуртках, конференціях, семінарах, воркшопах, тренінгах, зустрічах з фахівцями-практиками, їх залучення до різних соціально відповідальних заходів (<https://btsau.edu.ua/uk/gnews>, <https://www.facebook.com/bnau.bc>, https://t.me/bnau_bc, <https://salo.li/3309980>).

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та

програмним результатам навчання

Тривалість навчального року (без урахування канікул) – 44 тижні. Загальна тривалість канікул протягом навчального року, крім останнього курсу, становить 13 тижнів. Навантаження студента складає 2700 годин за 1,5 року навчання, що відповідає 90 кредитам ЄКТС. Один кредит відповідає 30 годинам роботи відповідно Положенню про організацію освітнього процесу в БНАУ (https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_organiz_osvit_proces_2024.pdf), Положенню про освітні програми в БНАУ https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_osvitni_prog_2023.pdf. Тривалість теоретичного навчання, навчальної, виробничої, переддипломної практики триває 30 тижнів упродовж першого семестру, 14 – упродовж другого, а тривалість екзаменаційної сесії відповідно 5 і 2 тижні. Загальний обсяг освітнього компонента навчального плану встановлюється не менше 3 кредитів ЄКТС, тижневе навантаження аудиторних годин очної форми навчання становить 16-17 годин. Із загального обсягу 2700 год. (83 кредити) 792 год (29,3 %) – це аудиторна робота, а 1908 год (70,7 %) - самостійна робота. У таблиці з навчального плану 2023 року помилково наведено кількість годин 2070 та 720, що в сумі склало 2790 годин, але помилка виправлена у навчальному плані 2024 року (відповідно на 1980, 720, що складає 2700). Під час аналізу ОП Екологія встановлено, що співвідношення аудиторних годин до годин самостійної роботи у більшості нормативних навчальних дисциплін загальної та професійної підготовки становить у середньому 1 / 2,4. Спількування у фокус-групах та аналіз результатів опитування здобувачів та випускників ОС магістр ОП Екологія свідчать, що вони мали достатньо часу на самостійну підготовку, не були перенавантажені. Ресурси для організації освітнього процесу для самостійного опрацювання матеріалу за ОК ОП Екологія представлено у репозиторії університету (<https://rep.btsau.edu.ua/>) та платформі Moodle (<https://teach.btsau.net.ua/>).

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Структура ОП Екологія забезпечує практикоорієнтованість через лабораторно-практичні заняття - заняття в лабораторіях і проведення польових досліджень, що дозволяє студентам отримати реальний досвід, працюючи з екологічними даними та методами; під час виробничої практики (програма може передбачати проходження стажувань в організаціях, пов'язаних з охороною довкілля, збереження біорізноманіття, що забезпечує можливість застосування теоретичних знань на практиці. Співпраця з науковими установами - залучення студентів до наукових досліджень та проєктів дозволяє їм брати участь у реальних наукових розробках і отримувати нові знання (<https://salo.li/oAFD855>). Гостьові лекції та семінари - запрошення практиків та експертів з галузі екології забезпечує студентам доступ до актуальної інформації та практичного досвіду (<https://salo.li/oBf544c>). За ОП Екологія другого магістерського рівня підготовка здобувачів за дуальною формою освіти у Білоцерківському НАУ не здійснюється. На сайті університету у вкладці «Освітній процес – Практична підготовка» викладено Положення..., Накази..., Концепції та інші документи щодо організації дуальної освіти (<https://education.btsau.edu.ua/node/6>). В Білоцерківському НАУ є досвід впровадження дуальної освіти: упродовж 2019-2023 реалізовувався пілотний проєкт з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття ВО за іншими спеціальностями.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП Екологія забезпечує набуття ключових навичок і компетентностей, які сприяють досягненню глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, через наступні ОК: 1. Стратегія сталого розвитку (сприяє усвідомленню важливості інтеграції економічних, соціальних і екологічних аспектів у всі сфери життя, що відповідає цілям ООН); 2. ОК Інтегроване управління природокористуванням й ОК Ресурсоенергозбереження (студенти отримують навички щодо розробки стратегії ефективного використання природних ресурсів, що важливо для забезпечення сталого розвитку). 3. ОК Управління техногенно-екологічною безпекою (забезпечує підготовку фахівців, здатних оцінювати і управляти екологічними ризиками та загрозами). 4. ОК Збереження біорізноманіття (студенти отримують знання і формують здатність вирішувати проблеми, пов'язані з втратою біорізноманіття); 5. ОК Екологічні нанотехнології та ОК Природоохоронні технології (студенти отримують знання та навички щодо використання інноваційних технологій для покращення екологічних умов). 6. ОК Екологічний аудит, ОК Екологічна стандартизація (формує вміння аналізувати глобальні екологічні проблеми та їх планувати напрями їх вирішення відповідно до цілей сталого розвитку).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП Екологія, яка реалізується у Білоцерківському НАУ, відповідає Стандарту вищої освіти України, забезпечує набуття здобувачами загальних та професійних компетентностей, враховує потреби інтегральної компетентності щодо здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони навколишнього природного середовища і збалансованого природокористування. Студенти вільно обирають вибіркові дисципліни із двох запропонованих блоків та «університетського каталогу», вибір здійснюється в електронному вигляді через особисті кабінети в системі АСУ(<https://asu.btsau.edu.ua>). Здобувачі ВО мають змогу використовувати лабораторне обладнання під час лабораторно-практичних занять, проходити виробничу практику, виконувати наукові дослідження та розвивати практичні навички не лише у лабораторіях екологічного факультету, але й на базі установ-філій. Гостьові лекції та семінари - запрошення практиків та експертів з галузі екології забезпечують здобувачам доступ до актуальної інформації та практичного досвіду. Під час викладання ОК НПП використовують інноваційні педагогічні підходи навчання, що сприяють формуванню soft skills: завдання у парах і групах, фронтальне опитування та творчі проекти, інтерактивне опитування, мозковий штурм та ін. Суттєві зауваження за критерієм 2 відсутні, вимоги за пікртеріями 2.1-2.9 виконані в повній мірі, але відсутні практики, що мають зразковий або інноваційний характер.

Недоліки

Група зі змісту якості освіти не урегулювала кількість запропонованих вибіркових дисциплін на другий і третій семестр здобувачів 2024 року набору із кількістю годин, передбачених освітньою програмою, що не вважається суттєвим недоліком і може бути виправленим упродовж 2024 року.

Рекомендації

Рекомендовано: урегулювати кількість вибіркових дисциплін; бажано, на нашу думку, щоб всі ВК мали однакову кількість кредитів, що полегшило б вибір дисциплін з різних блоків та із загальноуніверситетського переліку.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

На офіційному сайті БНАУ <https://btsau.edu.ua/uk/content/vstupnyku-o> в розділі "Вступнику" представлено правила прийому на навчання за ОП в 2024, які є чіткими, зрозумілими, деталізованими та не містять дискримінаційних положень https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/pravila_priomu/pravila_priomu_2024.pdf. Представлена інформація визначає порядок та умови вступу, необхідний перелік документів для здобуття ступеня магістр, етапи вступної кампанії, організацію і проведення конкурсного відбору, обчислення конкурсного балу та ін. Також, на сайті представлені рекомендована структура та порядок написання мотиваційного листа https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/pravila_priomu/motiv_list_2023.pdf, програми фахових вступних випробувань <https://btsau.edu.ua/uk/content/programy-vstupnyh-vyprobuvan>, сертифікати про акредитацію <https://btsau.edu.ua/uk/content/licenziyi-i-sertyfikaty>, програма індивідуальної співбесіди з англійської мови, обсяг конкурсних пропозицій та вартість навчання <https://btsau.edu.ua/uk/content/derzhavne-zamovlennya-ta-vartist-navchannya> тощо.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання за освітньо-професійною програмою Екологія враховують особливості ОП. У 2024 році вступ на навчання для здобуття ступеня магістра здійснювався на основі НРК6 та НРК7 за результатами Єдиного вступного іспиту (з іноземної мови та ТЗНК) та фахового вступного випробування. Програма вищезазначеного іспиту щорічно оновлюється і оприлюднюється на сайті БНАУ https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/program_vstup_viprob/magistr_2024/prog_fah_vstup_viprob_101ecol_mag_24.pdf. Розробка програми здійснюється фаховою атестаційною комісією (Відповідь на Запит 4). Зміст програми включає питання, спрямовані на перевірку фахових початкових компетенцій за даною ОП. Тестові завдання мають 10 варіантів по 25 запитань. Тестові блоки містять запитання зі сфери управління раціональним використанням природних ресурсів і охорони довкілля; екологічного та біосферного світогляду; оцінювання впливу

господарської та іншої діяльності на довкілля; відновлення і охорони земельних, лісових, водних та інших природних ресурсів; екологічної безпеки в Україні; економіки природокористування та економічних аспектів екологічних проблем; економічних, соціально-екологічних збитків природокористування. Оцінювання результатів вступних випробувань здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів. ЕГ вважає, що встановлені вимоги до вступників є достатньо ефективним інструментом для формування контингенту здобувачів. Орієнтація вступних випробувань на перевірку ключових ФК гарантує, що до навчання залучаються вступники з необхідним рівнем знань і зацікавленістю в опануванні програми.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, у ЗВО регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в БНАУ https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_organiz_osvit_proces_2024.pdf та Положенням про порядок перезарахування освітніх компонентів освітніх програм, визначення академічної різниці та її ліквідації в БНАУ https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/polog_poroad_perezaruh_osvit_component.pdf. Академічну розбіжність та академічну різницю встановлює декан (заступник декана) факультету, порівнюючи, на основі представлених особою документів про попередню освіту, обсяг дисциплін у кредитах ЄКТС, їх зміст, форму підсумкового контролю з відповідними компонентами ОП, за якою здобувач вищої освіти планує навчатися у БНАУ. Результати навчання, яких здобувачі вищої освіти набули навчаючись за програмами академічної мобільності у вітчизняних або закордонних ЗВО, зараховують шляхом автоматичного трансферу кредитів з використанням Європейської системи переведення оцінок. У цьому випадку зарахування освітніх компонентів та присвоєння кредитів ЄКТС здійснюється на підставі представленої здобувачем Академічної довідки (за формою ЄКТС) з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, їх обсягом у кредитах ЄКТС та інформації про систему оцінювання навчальних досягнень, завіреної в установленому порядку у ЗВО-партнері. Детальна процедура визначення академічної розбіжності та академічної різниці і перезарахування результатів навчання викладена у п.2. Положення і є чітко сформульованою і зрозумілою для учасників ОП. Проте наразі за цією освітньою програмою не було випадків визнання результатів навчання з інших закладів освіти, що вказує на необхідність подальшої активізації академічної мобільності.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентується Положенням про порядок перезарахування освітніх компонентів, визначення академічної різниці та її ліквідації https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/polog_poroad_perezaruh_osvit_component.pdf. Згідно з цим документом, ЗВО може присвоїти кредити ЄКТС в обсязі до 10% від загального обсягу освітньої програми. Це може включати як зарахування всієї навчальної дисципліни, так і окремих її частин або видів навчальної діяльності, таких як курсові роботи, практичні й лабораторні заняття чи практика. Аналіз п.4 Положення свідчить, що процедура є чітко визначеною, прозорою та зрозумілою для здобувачів і працівників. Для розгляду відповідних звернень здобувачі повинні надати документи або сертифікати, що підтверджують здобуті результати навчання. Після цього комісія у складі гаранта ОП, завідувача відповідної кафедри, провідного викладача з відповідної дисципліни оцінює відповідність змісту і обсягу навчального досвіду вимогам відповідної освітньої програми. Попри наявність нормативної бази для такого перезарахування, прикладів визнання результатів неформальної освіти за даною освітньою програмою на момент перевірки не зафіксовано. Під час інтерв'ювання окремі здобувачі підтвердили, що знайомі з можливістю перезарахування, однак звернень щодо цього не надходило.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ відмічає повну відповідність за підкритеріями 3.1, 3.2. Правила прийому є чіткими, зрозумілими та доступними для потенційних вступників на дану ОП, не містять дискримінаційних положень. Правила прийому на навчання за ОП «Екологія» враховують особливості освітньої програми. За підкритеріями 3.3 та 3.4 ЕГ встановлює неповну відповідність внаслідок відсутності прикладів визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності та у неформальній освіті. Зважаючи на те, що недоліки, виявлені у підкритеріях 3.3 та 3.4 суттєво не

впливають на якість надання освітніх послуг, а їх виправлення є цілком досяжним процесом, ЕГ встановлює рівень відповідності В за критерієм.

Недоліки

Несуттєвим недоліком є те, що відсутні приклади визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності та у неформальній освіті, що може бути зумовлено реаліями військового часу.

Рекомендації

ЕГ рекомендує: Гаранту ОП впродовж 2024/25 н.р. впроваджувати на ОП Екологія елементи неформальної та інформальної освіти, а також активізувати академічну мобільність здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Організація освітнього процесу в БНАУ охоплює різні форми занять: навчальні заняття, самостійну роботу, практичну підготовку та контрольні заходи. Основні види занять включають лекції, семінарські, практичні заняття, індивідуальні заняття, консультації та факультативи. В обов'язкових компонентах середній обсяг лекцій становить 15%, а практичної підготовки – 30%. Дисципліни вільного вибору охоплюють 27% від загального навчального навантаження. Викладачі самостійно обирають методи навчання, орієнтуючись на досягнення програмних результатів навчання. Студенти мають можливість формувати індивідуальну траєкторію навчання, обирати форму навчання, вибіркові дисципліни, теми курсових робіт, наукових досліджень, а також наукових керівників, що було підтверджено особисто під час онлайн-зустрічей. Вони користуються правом академічної мобільності та можуть впливати на організацію навчального процесу, що відповідає принципам студентоцентризму та академічної свободи.

Згідно з опитуванням https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/result_ankety_op_ecology_mag_2024.pdf, викладачі активно використовують сучасні методи навчання: завдання у парах і групах (59%), творчі проекти та фронтальне опитування (54%), інтерактивні опитування (43,5%), мозковий штурм (39%). Ці методи сприяють взаємодії та розвитку практичних навичок у студентів. Водночас в опитуванні зазначена рекомендація продовжувати вдосконалювати викладацьку майстерність із акцентом на інтерактивні, діалогічні форми роботи, а також вирішення творчих завдань і практичних кейсів. Особливістю більшості навчальних дисциплін є виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ). Воно може включати конспективний огляд додаткової літератури, анотацію, бібліографічний опис, аналіз природоохоронних технологій в Україні, або розв'язання структурних проблем впровадження новітніх екологічних заходів. Для наочності використовуються слайдові презентації у PowerPoint, навчальні відеоматеріали, друковані роздаткові матеріали, інформаційні стенди, таблиці, схеми, плакати та макети. Доступ до освітніх ресурсів забезпечується через платформу MOODLE <https://btsau.edu.ua/node/4172>, що сприяє відкритій взаємодії та підтримує сучасні підходи в навчанні

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Організація освітнього процесу в БНАУ передбачає різні форми навчальної діяльності: лекції, семінарські, практичні та лабораторні заняття, консультації, індивідуальні навчальні заняття й факультативи. Крім того, здобувачі виконують самостійну роботу, проходять практичну підготовку та беруть участь у контрольних заходах. В обов'язкових компонентах середній обсяг лекцій становить 15%, а практична підготовка охоплює 30%. Дисципліни вільного вибору забезпечують 27% від загального обсягу навчального навантаження, що дає можливість здобувачам формувати індивідуальну траєкторію навчання. Інформація щодо організації та змісту освітнього процесу публікується на офіційному сайті університету та у навчальних середовищах. Здобувачі можуть ознайомитися з робочими програмами та силабусами за посиланнями: <https://btsau.edu.ua/node/4329>, <https://btsau.edu.ua/node/4331>, <https://btsau.edu.ua/node/4332>. Силабуси містять інформацію про кількість кредитів,

форму контролю, семестр викладання, короткий опис курсу, його мету, очікувані результати навчання, методи та форми проведення занять, політику курсу та рекомендовані джерела. У робочих програмах, окрім загальної інформації, представлено критерії оцінювання та розподіл балів за види робіт. Здобувачі отримують доступ до цих матеріалів через платформу MOODLE (<https://teach.btsau.net.ua>) одразу після зарахування або на початку семестру. На першому занятті викладачі також пояснюють студентам критерії оцінювання та форми контролю, що підтвердили самі здобувачі під час зустрічі з ЕГ. Порядок та критерії оцінювання окремих видів робіт публікуються у робочих програмах та на сторінках дисциплін у MOODLE. Під час аналізу ЕГ виявила розбіжності між робочими програмами та силабусами щодо програмних результатів навчання (ПРН). Наприклад, у курсі "Природоохоронні технології та обладнання" опис ПРН відрізняється в різних документах. Також у деяких робочих програмах (наприклад, "Фахова іноземна мова") бракує чіткого опису умов виконання та оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Залучення до науково-дослідної роботи відбувається при виконанні індивідуальних завдань у межах дисциплін, підготовці курсових та кваліфікаційних робіт. На запит ЕГ було надано інформацію про перелік наукових публікацій здобувачів у <https://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>. Під час огляду матеріально-технічної бази НПП підтверджено активне використання наукових досліджень у ході реалізації дисциплін "Екологізація виробництва та застосування біологічно-активних речовин" та "Системний аналіз якості навколишнього природного середовища". Професором В.І. Дубовим під час онлайн-зустрічі з ЕГ представлено дослідні ділянки, де здобувачі мають можливість опанувати методики закладання польових експериментів при виконанні кваліфікаційної роботи, а також набути знання для кращого опанування ВК Екологізація аграрного виробництва. Здобувачі вищої освіти проходять виробничу практику на базі таких наукових і виробничих установ, як, наприклад, державний дендрологічний парк "Олександрія". Під час зустрічі зі стейкхолдерами директор парку, Бойко Н.С., підтвердила, що здобувачі активно долучаються до наукових досліджень під час практики, зокрема, у сфері моніторингу стану зелених насаджень і вивчення біологічного різноманіття. У БНАУ діє науковий гурток здобувачів вищої освіти «Еколог», метою якого реалізація наукового потенціалу та творчих здібностей здобувачів <https://btsau.edu.ua/uk/content/studentskyu-gurtok-ekolog>. Здобувачі спеціальності беруть участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальностей (маг. Животівська Ю.О. є переможницею I етапу 2022/2023 рр зі спеціальності Екологія) https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/snt/zvit_snt_2023.pdf.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення освітніх програм (ОП) та перегляд окремих компонентів (ОК) у БНАУ здійснюється відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_system_vnytr_zabezpech_uak_osviti_2024.pdf. Цей процес відбувається систематично й інтегрує ініціативи різних учасників освітнього процесу – викладачів, здобувачів, роботодавців та інших стейкхолдерів. За словами НПП, зміст ОК оновлюється на основі інформації, отриманої в результаті власних наукових досліджень та співпраці з роботодавцями. Викладачі також враховують результати опитувань серед здобувачів і рекомендації стейкхолдерів щодо актуальних змін. Зміни до ОК вносяться щороку, що забезпечує їхню відповідність сучасним вимогам. Ініціаторами оновлення можуть бути гарант ОП, викладачі та здобувачі освіти, роботодавці та стейкхолдери, результати внутрішніх опитувань. Наприклад, за останніми змінами до дисциплін включено теми, пов'язані з екологічними наслідками воєнних дій (у межах ОК "Екологічна безпека регіонів" і "Охорона праці та цивільний захист"). Викладачі інтегрують у навчальний процес сучасні практики та результати власних досліджень, що відображено в актуалізованих робочих програмах. Наприклад, літературні джерела в ОК містять публікації викладачів, що підтверджує використання нових наукових даних у навчанні. Також, у курсах «Стратегія сталого розвитку» та «Інтегроване управління природокористуванням» використовуються результати дисертаційних досліджень професора В.В. Лаврова щодо антропогенних змін екосистем Правобережного Лісостепу України. У курсах «Екологізація аграрного виробництва» та «Збереження біорізноманіття» застосовуються напрацювання в рамках співпраці з ІАП НААН та Сквирською дослідною станцією. Професор В.І. Дубовий впроваджує результати власних досліджень із монографії «Фітотронна агроєкологія: том 2» у курсах «Рекуперація, регенерація та рециклінг відходів», використовуються наукові здобутки проф. О.М. Мельниченка та колег. У дисципліні «Екологічна безпека регіону» застосовуються результати досліджень з міграції радіонуклідів у забруднених агроєкосистемах після Чорнобильської катастрофи. Також проводяться спільні заходи з роботодавцями щодо покращення якості освітньої діяльності за даною ОП. ЕГ були надані протоколи спільних засідань разом із роботодавцями (ЗАПИТ 11). Проте, як зазначено в документах (відгуках/рецензіях), конкретних пропозицій щодо зміни змісту окремих освітніх компонентів від роботодавців не надходило.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

За реалізацію програм академічної мобільності у БНАУ відповідає Міжнародний навчально-науковий інвестиційний центр, основні завдання якого включають розвиток міжнародної співпраці, інтеграцію освітніх і наукових ініціатив, а також впровадження інтернаціоналізації. Університет бере активну участь у програмах Erasmus+ K107 та Erasmus+ K2 <https://btsau.edu.ua/node/4821>, що дозволяє здобувачам отримати досвід семестрового навчання за кордоном, зокрема в межах програми подвійних дипломів із Поморською академією м. Слупськ. Під час зустрічі директор центру Боньковський О.А. зауважив, що динаміка академічної мобільності ускладнилася через війну. Зокрема, кількість учасників скоротилася через обмеження виїзду чоловіків під час дії військового стану, а також зниження інтересу серед здобувачок після початку повномасштабного вторгнення. Для подолання цих викликів БНАУ посилює комунікацію щодо можливостей навчання за кордоном, здійснюють зустрічі з учасниками програм обмінів, інформаційні заходи <https://www.facebook.com/profile.php?id=100057262787593>. За наданою ЕГ додатковою інформацією (ЗАПИТ 5) було продемонстровано результати міжнародної мобільності здобувачів рівня ОР Бакалавр, а не ОР Магістр. Проте під час зустрічі одна зі здобувачок повідомила, що збирається на навчання на наступний семестр до вищезгаданого ЗВО. Для підтримки та стимулювання мобільності університет активно впроваджує інформаційні кампанії, організовує заходи з іноземними партнерами та забезпечує здобувачів консультаціями щодо участі в програмах обміну. Крім того, академічний персонал регулярно бере участь у міжнародних стажуваннях. Наприклад, доцентка Т.О. Грабовська проходила стажування в Чеському сільськогосподарському університеті (CZU) з питань органічного виробництва, а також виконувала наукові дослідження в Університеті прикладних наук м. Дрезден <https://www.facebook.com/groups/1035728363259318/search/?q=%D0%93%D1%80%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0>. Здобувачі та НПП, залучені до реалізації освітньої програми, мають вільний доступ до провідних наукометричних баз та ресурсів, зокрема Scopus, Web of Science, SpringerLink, ScienceDirect, Research4Life. Ці ресурси сприяють ознайомленню здобувачів із новітніми світовими науковими досягненнями у відповідних галузях.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановлює загальну відповідність за підкритерієм 4.1. Форми і методи навчання достатньо різноманітні, під час освітньої діяльності в цілому реалізується студентоцентричний підхід. Здобувачі проходять виробничу практику, результати якої можуть впроваджувати у власні кваліфікаційні роботи; науково-педагогічні працівники інтегрують результати власних наукових досліджень в освітній процес, оновлюють зміст ОК відповідно до сучасних досягнень в галузі, ЗВО сприяє участі у програмах міжнародної академічної мобільності, адаптується до викликів, що пов'язані з її реалізацією, тому встановлено відповідність за підкритеріями 4.3, 4.4 та 4.5. Виявлені несуттєві недоліки в контексті підкритеріїв 4.2 - розбіжності в поданні інформації у силабусах та робочих програмах та оцінювання окремих видів роботи у РП суттєво не впливає на якість надання освітніх послуг за даною ОП. Тому ЕГ встановлює загальну відповідність за критерієм 4.

Недоліки

Виявлені розбіжності між робочими програмами та силабусами щодо програмних результатів навчання (ПРН). В окремих робочих програмах відсутній чіткий опис умов виконання та критеріїв оцінювання індивідуальних науково-дослідних завдань.

Рекомендації

Науково-педагогічному персоналу, який забезпечує реалізацію освітніх компонентів до початку 2025/2026 н.р. уніфікувати зміст робочих програм та силабусів, щоб забезпечити відповідність опису програмних результатів навчання. Додати чіткий та повний опис умов виконання і критеріїв оцінювання індивідуальних завдань у всі навчальні матеріали.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів

навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Проведення контрольних заходів на ОП здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання у БНАУ (<http://surl.li/uqtfxa>). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими і дозволяють здобувачам вищої освіти досягти програмних результатів кожної ОК. Інформація щодо форм контрольних заходів, а також щодо критеріїв оцінювання доводяться здобувачам на початку викладання дисципліни. Також критерії оцінювання наводяться у робочих програмах та силабусах. Під час зустрічі із здобувачами було підтверджено, що критерії оцінювання та система нарахування балів є у робочих програмах, а також ця інформація озвучується викладачами на початку вивчення ОК. Оцінювання результатів навчання здобувачів у ЗВО здійснюють у формі поточного та підсумкового контролю. Критерії оцінювання за науково-дослідною практикою наведено у робочій програмі практики. Оцінювання рівня навчання здобувача на ОП проводиться за 100- бальною системою та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС). На зустрічі із НПП було з'ясовано, що обов'язковим є складання іспиту, на який відводиться 30 балів. На ОП проводяться опитування здобувачів щодо якості системи контрольних заходів шляхом анкетування. Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили, що постійно проходять опитування. Здобувачі вважають, що система накопичення балів є прозорою та доступною, а оцінювання проходить справедливо.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація здобувачів проходить у формі захисту кваліфікаційної роботи, що відповідає стандарту вищої освіти другого (магістерського) галузі знань 10 "Природничі науки спеціальності 101 "Екологія", та здійснюється на основі Положення про організацію освітнього процесу в БНАУ <http://surl.li/kjdkpr>. Атестація здобувачів здійснюється відповідно до програми атестації здобувачів ОП, яка встановлює основні вимоги до атестації, вимоги до кваліфікаційної роботи, описує процедуру оцінювання рівня якості підготовки здобувачів та порядок присвоєння кваліфікації. Порядок виконання кваліфікаційної роботи здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій (<http://surl.li/atseeo>). Аналіз кваліфікаційних робіт здобувачів ОП (відповіді на Запити 8-9) показав різноплановість їх структури та відповідність вимогам, які надані у методичних рекомендаціях до виконання КР.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в БНАУ (<http://surl.li/kjdkpr>) та Положенням про оцінювання результатів навчання з во в БНАУ (<http://surl.li/uqtfxa>), відповідно якого інформація про критерії оцінювання та форми контрольних заходів мають бути доведені здобувачам на початку вивчення дисципліни та мають бути чіткими і зрозумілими. Наведені Положення знаходяться у відкритому доступі на сайті Університету. Об'єктивність оцінювання здійснюється за рахунок накопичувальної системи нарахування балів, фіксації результатів оцінювання, проведення опитування здобувачів, а також шляхом публічного захисту звітів з виробничої практики та кваліфікаційних робіт. Здобувачі ОП під час зустрічі підтвердили те, що проходять анонімні опитування. Порядок вирішення конфлікту інтересів викладено у Етичному кодексі університетської спільноти <http://surl.li/lxwefo>. На зустрічі здобувачі повідомили про те, що випадків вирішення конфліктів не виникло. Повторне проходження контрольних заходів на ОП регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання, відповідно до якого повторне проходження контрольних заходів може здійснюватись у разі неявки здобувача на складання екзамену без поважної причини та отримання ним оцінки «незадовільно» (<http://surl.li/uqtfxa>). Повторне проходження контрольних заходів допускається двічі. Відповідно даних наведених у ВСО прикладів повторного проходження контрольних заходів на ОП не було. Порядок оскарження результатів контрольних заходів та підстави для його здійснення регламентуються Положенням про результати оцінювання (<http://surl.li/uqtfxa>). Відповідно даних наведених у ВСО прикладів оскарження результатів оцінювання на ОП "Екологія" не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Основними документами, які містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у БНАУ є: Положення про академічну доброчесність (<http://surl.li/zfhify>), Положення про комісію з питань етики та

академічної доброчесності у БНАУ (<http://surl.li/gtzdps>), Етичного кодексу університетської спільноти (<http://surl.li/ldqkni>). В Університеті є відповідальна особа, що опікується питаннями сприяння академічній доброчесності та функціонує Комісія з питань етики та академічної доброчесності <http://surl.li/gtzdps>, головною метою якої є сприяння зміцненню довіри, партнерським відносинам між учасниками освітнього процесу. Популяризація АД на рівні ОП проводиться шляхом проведення семінарів-тренінгів та зустрічей із гарантом ОП. Крім того, НПП на ОП мали змогу пройти онлайн-курс НУ «Запорізька політехніка» «Академічна доброчесність» <http://surl.li/ccrpyd>. Під час проведення зустрічей із НПП та здобувачами ОП було підтверджено проведення заходів із популяризації АД. Процедура проведення перевірки академічних текстів на наявність запозичень здійснюється із використанням антиплагіатної онлайн-системи Антиплагіаризм. Згідно із Порядком обов'язкової перевірки з використанням антиплагіатної онлайн-системи Антиплагіаризм підлягають кваліфікаційні роботи, дисертаційні роботи, рукописи статей. Кваліфікаційні роботи перевіряються інженером відділу забезпечення якості освіти. За результатами перевірки на засіданнях кафедри приймаються остаточні рішення про відсутність або наявність плагіату (відповідь на Запит 8). Під час зустрічі із здобувачами було встановлено, що студенти обізнані процедурою перевірки робіт на наявність запозичень. Після перевірки та успішного захисту кваліфікаційні роботи розміщують у електронному репозитарії (<http://rep.btsau.edu.ua>). Види відповідальності за порушення академічної доброчесності наведені у Положенні про академічну доброчесність у БНАУ (<http://surl.li/nhrjso>). У ВСО та під час зустрічей із НПП та здобувачами та студентським самоврядуванням не було підтверджено випадків порушення АД на ОП "Екологія".

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Застосування вхідного, поточного, модульного, підсумкового, відстроченого контролю та атестації здобувачів дозволяє оцінити рівень знань на різних етапах навчання. Це сприяє систематичному відстеженню прогресу студентів. Положення про оцінювання містить різні шкали (національну, 100-бальну, ECTS), що забезпечує зрозумілість критеріїв для здобувачів, дозволяє порівнювати результати на міжнародному рівні та дає гнучкість для більш об'єктивної оцінки. Форми контрольних заходів і критерії оцінювання детально прописані в робочих програмах дисциплін і доводяться до студентів під час перших занять, а також оновлюються на веб-сайті університету, що сприяє чіткості та зрозумілості вимог. Для об'єктивності екзаменів наявна вимога присутності двох викладачів під час проведення іспиту. Порядок врегулювання конфліктів інтересів та процедури апеляції забезпечують справедливість процесу оцінювання. ЕГ визначає повну відповідність підкритеріїв і вважає, що ОП за критерієм 5 доцільно оцінити рівнем В.

Недоліки

Критерії оцінювання є доступними і зрозумілими, проте, не згадуються конкретні заходи щодо адаптації форм контролю для студентів з особливими потребами, що на думку ЕГ підвищило б рівень інклюзивності у процесі оцінювання. Незначні зауваження за підкритерієм 5, на думку ЕГ, можуть бути виправлені у короткі строки.

Рекомендації

ЕГ пропонує запровадити практику проведення контрольних заходів (захист практичних робіт, тестування), усіх здобувачів або частини на платформі Moodle, що дозволить оптимізувати роботу НПП, забезпечити об'єктивність, зменшити корупційні ризики.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Кваліфікація НПП за ОП Екологія у Білоцерківському національному аграрному університеті, їх наукова діяльність відповідають ОП Екологія та відповідним ОК, про що свідчить інформація, наведена на сторінці кафедри безпеки життєдіяльності, вкладці професорсько-викладацький склад <https://salo.li/3Ef8C6A>. До викладання обов'язкових ОК залучено 11 НПП, з яких 3 мають науковий ступінь доктора наук, 8 - кандидата наук. Аналіз структури

професорсько-викладацького складу за ОП “Екологія” свідчить про належну публікаційну активність у фахових виданнях України та прийнятну у виданнях індексованих наукометричними базами даних, значний досвід роботи НПП за фахом, належну кількість і якість методичного забезпечення навчальних дисциплін. Зокрема, НПП, що викладає ОК12, має відповідну базову освіту, є доцентом кафедри геодезії та землеустрою, що підтверджує його досвід у напрямі, пов'язаному з геоінформаційними системами, землеустроєм, а також екологією, що може вважатись прийнятною кваліфікацією для викладання цієї ОК. НПП, що викладає ОК9 є дійсним членом "Асоціації викладачів англійської мови "ТІСОЛ-Україна", а її діяльність за всіма зазначеними підпунктами свідчить про відповідність ліцензійним вимогам до викладача дисципліни "Фахова іноземна мова". Викладання ОК4 здійснюється НПП, що має відповідну кваліфікацію, високу публікативну активність та проходить регулярне підвищення кваліфікації. За ОК8 НПП протягом останніх 2-х років видано 3 навчальні посібники, що доповнює його кваліфікацію та підсилює здатність викладати дисципліну з методології досліджень. Відповідність ліцензійним вимогам НПП, що викладає ОК3, підтверджується систематичним використанням сучасних цифрових технологій для викладання дисциплін. НПП, що викладає ОК10 має авторство та співавторство навчальних посібників та монографій, які покривають питання агроекології, екологічного дизайну та технологій вирощування сільськогосподарських культур, що є релевантними для викладання цієї дисципліни. Добір НПП для викладання певних ОК визначається їх науковими досягненнями, за результатами стажування, підвищення кваліфікації та рівнем професійної активності. Зокрема, НПП, що викладає ОК 5, проходила стажування за програмою Erasmus+ в Чеському університеті природничих наук (м. Прага) <https://salo.li/985F6D7>, ОК2, 6 - проходив стажування та наукові дослідження в Празькому аграрному університеті, ОК1 - стажування в Університеті Ржешова (Польща). Рівень кваліфікації НПП, що викладають на ОП зазначено у таблиці 2 ВСО, де чітко наведена інформація щодо виконання підпунктів п.38 Ліцензійних вимог. Позитивним є те, що кожен НПП має не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у пункті 38 Ліцензійних умов. Позитивною є практика залучення до проведення лекцій (<https://salo.li/ff71B1E>) та практичних занять (<https://salo.li/8074574>) роботодавців. Проте, ЕГ відмічено відсутність сертифікатів про володіння іноземною мовою на рівні B2.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура конкурсного добору викладачів регулюється Положенням «Про порядок заміщення посад (обрання і прийняття на роботу) науково-педагогічних (педагогічних) працівників БНАУ» <http://surl.li/aqzcgx>, Статуту БНАУ <http://surl.li/adxhdh> та Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом <http://surl.li/itchpk>., відповідно до яких у конкурсному доборі мають право брати участь особи, які мають вищу освіту, а їх кваліфікація відповідає заявленій спеціальності. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. На зустрічі 8 із допоміжними структурними підрозділами начальника відділу документообігу і кадрового забезпечення повідомила, що для участі у конкурсі претендент має подати відповідні документи, які засвідчують відповідність НПП ОП. При цьому враховують: вчене звання, науковий ступінь, науково-практичний досвід, відповідний рівень професіоналізму, публікації в наукових виданнях, які цитуються в міжнародних наукометричних базах, рівень володіння іноземною мовою, кваліфікація відповідно до спеціальності, відповідність пунктами «Ліцензійних умов», академічну/професійну відповідність дисциплінам. Кандидатуру претендента обговорюють на засіданні кафедри та раді факультету, подають пропозиції на Вчену раду університету, яка рекомендує адміністрації БНАУ укладання/не укладання строкового контракту з претендентом. В університеті функціонує рейтингування НПП відповідно до Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників БНАУ (<https://salo.li/03B6f3A>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Білоцерківський національний аграрний університет залучає роботодавців до організації та реалізації ОП “Екологія”. На екологічному факультеті функціонує рада роботодавців (<https://salo.li/9f17B8C>). Особливо широко роботодавці залучаються до проведення семінарів, вебінарів, науково-практичних конференцій, перегляду та рецензування ОПП, організації та проведення виробничої практики. Члени Ради роботодавців БНАУ беруть участь у конференціях, методичних семінарах, тренінгах, круглих столах, днях спеціальності, очолюють комісію при проведенні атестації (<https://salo.li/279F1b6>), залучаються до проведення лекцій (<https://salo.li/ff71B1E>) та практичних занять на виробництві (<https://salo.li/8074574>), ініціюють участь здобувачів в акціях (<https://salo.li/717F76C>), надають матеріально-технічні засоби та інформаційно-аналітичні матеріали, забезпечують умови проходження практик (<https://salo.li/04283cb>), беруть участь у ярмарці вакансій <https://salo.li/071Fe98> , <https://salo.li/713d656>. Інтерв'юванням фокус-груп підтверджено залученість роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Протоколи засідань Ради роботодавців (запит ЕГ) засвідчують постійну участь роботодавців у засіданнях Ради. До викладання на ОПП “Екологія” залучено професіоналів-практиків та експертів у галузі екології та охорони довкілля. Під зустрічі ЕГ із роботодавцями було підтверджено залучення до проведення лекції начальника управління благоустрою та екології ЖКГ БМР Колотницьку А.В. (<https://salo.li/ff71B1E>). Здобувачі при онлайн-спілкуванні підтвердили інформацію про проведення занять із залученням професіоналів-практиків. Результати проведених заходів оприлюднюються у соціальних мережах. Співпраця із професіоналами-практиками здійснюється на основі Положення про ради роботодавців у БНАУ (<https://salo.li/a34bAC8>). Позитивним є те, що роботодавці самі виявляють бажання та пропонують на безоплатній основі проведення

зустрічей зі здобувачами з метою їх наступного працевлаштування у їхніх установах. Це також підтверджує і зацікавленість роботодавців у випускниках.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Білоцерківський національний аграрний університет сприяє педагогічному та професійному розвитку НПП шляхом підвищення кваліфікації у напрямку поглиблення та оновлення педагогічних і професійних компетентностей. Підвищення професійного розвитку НПП регулюється Положенням про підвищення кваліфікації та стажування НПП у БНАУ (<http://surl.li/wxjpreg>), Положенням про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості та здійснення коригувальних і запобіжних дій у БНАУ <http://surl.li/lgqqzj> та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ <http://surl.li/idxrut>, Положенням про рейтингове оцінювання діяльності НПП БНАУ (<https://salo.li/03B6f3A>), згідно яких встановлено порядок, процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації, включаючи механізм оплати, умови та процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації. На зустрічі із академічним персоналом було підтверджено те, що НПП проходять курси підвищення кваліфікації, беруть участь у різноманітних тренінгах, лекціях, беруть участь у міжнародних стажуваннях (відповідь на Запит 10). В таблиці 2 ВСО наведені відомості щодо підвищення кваліфікації всіх НПП, що викладають на ОП за останні 5 років. Розвиток викладацької майстерності НПП відбувається за рахунок взаємовідвідування занять, відкритих лекцій та рейтингування. Університет забезпечує мотивацію та заохочення працівників шляхом матеріального (премії) і морального (подяки і грамоти) заохочення (відповідь на Запит 10). Матеріальне заохочення регулюється Положенням про преміювання, встановлення доплат та надбавок, надання матеріальної допомоги, щорічної грошової винагороди та матеріальної допомоги на оздоровлення у Білоцерківському національному аграрному університеті <http://surl.li/jeohje>. Зокрема, під час зустрічі 8 із допоміжними структурними підрозділами головним бухгалтером було підтверджено факти матеріального заохочення. Крім того, було повідомлено ЕГ про стимулювання гарантів ОП, проте із початком війни ця практика не застосовується.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

1. Наявність кандидатів та докторів наук серед науково-педагогічного персоналу свідчить про високий рівень кваліфікації, що забезпечує якість навчального процесу. Всі викладачі мають наукові ступені, відповідно до вимог законодавства, що сприяє підвищенню якості освітніх компонентів. 2. Кожен викладач має не менше п'яти публікацій у рецензованих наукових виданнях (включаючи Scopus та Web of Science), а також значні професійні досягнення. Це забезпечує високу кваліфікацію викладачів та їхню залученість у світову наукову спільноту, що позитивно впливає на освітній процес. 3. Викладачі щорічно проходять підвищення кваліфікації, що підтверджується сертифікатами. Система регулярного навчання та підвищення кваліфікації дозволяє викладачам залишатися компетентними та адаптованими до змін в освітній та науковій сфері. 4. Функціонує Рада роботодавців, яка бере участь у конференціях, тренінгах та інших освітніх заходах, а також сприяє проведенню практичних занять. Така співпраця посилює практичну складову освітньої програми, роблячи її більш актуальною та цінною для студентів. 5. Запроваджені інструменти матеріального заохочення, такі як премії, подяки, грамоти та надбавки, сприяють підтримці високого рівня викладання та стимулюють викладачів до розвитку своєї майстерності.

Недоліки

Процедури конкурсного відбору викладачів декларуються як прозорі та відкриті, проте, не зазначено, чи проводиться незалежний зовнішній аудит цих процедур, що могло б підвищити довіру до них.

Рекомендації

Для посилення даного критерію варто додати більш конкретні приклади, як впроваджені заходи впливають на результати освітньої програми, зокрема, як співпраця з роботодавцями покращує практичні навички студентів. Крім того, доцільно акцентувати увагу на розробці програм підвищення кваліфікації, що забезпечать розвиток педагогічної майстерності, особливо для тих, хто значно орієнтований на наукові досягнення.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ було продемонстровано лабораторію спектрофотометрії кафедри екології та біотехнології, обладнану кількома видами спектрофотометрів. Лабораторія сенсорного аналізу надає можливість проводити оцінку якості компонентів довкілля. Також були представлено: лабораторію водних екосистем, навчально-наукову лабораторію молекулярних методів дослідження, лабораторію кафедри загальної екології та екотрофології, лабораторію екології та біотехнології (забезпечення дисциплін "Екологізація виробництва та застосування біологічно-активних речовин" та "Системний аналіз якості навколишнього природного середовища"), лабораторію кафедри безпеки життєдіяльності. Гарант ОП підтвердив, що здобувачі активно проводять свої наукові дослідження у згаданих лабораторіях. Лекційні аудиторії обладнані проекторами та мультимедійними дошками для забезпечення високого викладання. Представники бібліотеки продемонстрували навчально-методичні матеріали, а також новітні друковані видання, які використовують під час реалізації ОП. ЕГ отримала гостьовий доступ до платформи MOODLE та переконалася, що навчально-методичні матеріали розміщуються у достатній кількості онлайн. Під час огляду було також продемонстровано викладання заняття з дисципліни "Екологічний аудит та інспектування" в комп'ютерному класі, обладнаному сучасною технікою, придбаною за підтримки міжнародної програми Erasmus+, із використанням ліцензійного програмного забезпечення. За словами адміністрації БНАУ, фінансова підтримка матеріально-технічного забезпечення ОП може здійснюватися за поданням завідувачів кафедр, а також додатково за рахунок міжнародних проєктів. У підсумку, ЕГ підтверджує, що матеріально-технічна база університету відповідає вимогам для забезпечення якісного навчання та проведення наукових досліджень здобувачами.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЕГ встановлено, що доступ НПП та здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для опанування ОК та здійснення науково-педагогічної діяльності за ОП, є безоплатним. Бібліотека БНАУ надає здобувачам широкий спектр послуг. У ЗВО розроблений Інституційний репозитарій БНАУ <https://rep.btsau.edu.ua/>, Електронний каталог <https://ek.btsau.edu.ua/>. Академічний персонал та здобувачі мають вільний доступ до наукометричних баз Scopus, Web of Science, SpringerLink, ScienceDirect, Research4Life та Центру учбової літератури. У корпусах університету, укриттях, в яких проходять заняття, бібліотеці і гуртожитках наявний вільний та безкоштовний доступ до Інтернету через мережу WiFi. У підсумку ЕГ зазначає, що уся інфраструктура та інформаційні ресурси ЗВО, які потрібні для досягнення програмних результатів навчання під час реалізації ОП Екологія є доступними і безоплатними для всіх здобувачів та викладачів, що було додатково підтверджено ними особисто під час онлайн-зустрічей. ЕГ встановила, що доступ НПП та здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів для опанування ОК і здійснення науково-педагогічної діяльності за ОП Екологія є безоплатним і безперешкодним. Бібліотека університету пропонує здобувачам широкий спектр послуг: від користування електронними ресурсами до проведення консультацій із пошуку наукової літератури. Крім того, у ЗВО функціонує Інституційний репозитарій БНАУ (iRBNAU): <https://rep.btsau.edu.ua/> – для зберігання та розповсюдження наукових праць; Електронний каталог: <https://ek.btsau.edu.ua/> – для швидкого доступу до фондів бібліотеки та дистанційного бронювання літератури. Під час онлайн-зустрічей здобувачі та викладачі підтвердили, що інфраструктура університету відповідає їхнім потребам і дозволяє досягати програмних результатів навчання без обмежень. Доступ до ресурсів є вільним і здійснюється на рівних умовах для всіх учасників освітнього процесу.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Огляд матеріально-технічної бази, що використовується для реалізації ОП, надав можливість ЕГ дійти висновку, що освітнє середовище у БНАУ є безпечним для життя і здоров'я здобувачів та НПП і повністю задовольняє їхні освітні, професійні та соціальні потреби. Навчальні приміщення відповідають санітарно-гігієнічним нормам, вимогам пожежної безпеки та охорони праці. На запит ЕГ було надано доступ до журналів із техніки безпеки в лабораторіях, що підтверджує дотримання процедур безпеки під час виконання практичних і дослідницьких робіт. Для забезпечення безпеки під час повітряної тривоги у БНАУ облаштовані укриття, які можуть використовувати учасники освітнього процесу. Укриття обладнані необхідними ресурсами для комфортного перебування, а саме генераторами для безперебійного забезпечення електроенергією та наявний доступ до Інтернету для підтримання навчального процесу. Для психологічної підтримки здобувачів під час їх професійного становлення функціонує Науково-дослідна лабораторія психології розвитку особистості <https://btsau.edu.ua/uk/content/centr-vyrishennyakonfliktnyh-sytuaciy-ta-nadannya-psyhologo-pedagogichnoyi-dopomogy>. Здобувачі також забезпечені можливістю

проживання в гуртожитках, які відповідають вимогам комфорту та безпеки. Під час онлайн-огляду ЕГ було продемонстровано приміщення гуртожитків, що свідчить про створення належних умов для проживання і навчання студентів. Відповідно до результатів опитування здобувачів магістерського рівня за ОП «Екологія» (вересень 2024) https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/result_ankety_op_ecology_mag_2024.pdf, суттєвих зауважень від студентів не надходило. Водночас під час опитування було частково виявлено проблемні аспекти у соціально-побутовій сфері життєдіяльності здобувачів. Проте, звіт про опитування не містить розгорнутої інформації щодо зазначених проблемних питань. На основі цього ЕГ рекомендує звернути додаткову увагу на ці напрями, провести детальний аналіз і вжити відповідних заходів для їх вирішення. Це допоможе покращити умови навчання та соціально-побутове забезпечення здобувачів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Під час онлайн-зустрічей ЕГ переконалася, що БНАУ забезпечує належну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів. Активну підтримку в освітньому та організаційному напрямках здійснюють представники деканату та науково-педагогічний персонал кафедр. Також відбувається активна комунікація здобувачів з гарантом ОП. Кожна академічна група має наставника, який діє відповідно до Положення про

наставника	академічної	групи
------------	-------------	-------

https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_nastav_academ_grup.pdf, через якого забезпечується основна комунікація між здобувачами та адміністрацією. В умовах дистанційного навчання зв'язок між здобувачами, НПП та керівництвом здійснюється через платформу MOODLE <https://teach.btsau.net.ua/> та месенджери Telegram і Viber. Органи студентського самоврядування також відіграють важливу роль у наданні додаткової підтримки, забезпечуючи швидкий зворотний зв'язок та участь здобувачів у прийнятті рішень <https://btsau.edu.ua/content/studentske-samovryaduvannya>. Даний факт було підтверджено особисто на зустрічі зі здобувачами та ОСС. Соціальна підтримка здобувачам реалізується через призначення соціальних пілг та стипендій, а також у рамках діяльності профспілкової організації. Під час онлайн-зустрічей представник профспілки повідомила, що здобувачі можуть звертатися за матеріальною допомогою в разі складних життєвих обставин. На момент проведення експертизи прикладів такої допомоги за даною ОП не було виявлено. У підсумку, здобувачі підтвердили свою задоволеність рівнем освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, що надається у БНАУ.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Експертна група встановила, що на момент перевірки здобувачі з особливими освітніми потребами за цією освітньою програмою не навчаються. Водночас у ЗВО створено всі необхідні умови для забезпечення їхніх прав та освітніх можливостей, що відповідає вимогам інклюзивної освіти. На офіційному сайті університету розміщена детальна інформація щодо доступності закладу для осіб з особливими освітніми потребами <https://btsau.edu.ua/uk/content/umovy-dostupnosti-zakladu-osvity-dlya-navchannya-osib-z-osoblyvymy-osvitnimy-potrebamy>. Порядок супроводу навчання таких студентів регламентується окремим нормативним документом, який визначає механізми підтримки студентів з інвалідністю та інших маломобільних груп населення https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/poryadok_suprov_bnau.pdf. У рамках цього порядку передбачено навчально-організаційний та соціальний супровід здобувачів, що здійснюється через деканати, кураторів академічних груп та адміністративний персонал університету. Під час огляду матеріально-технічної бази в онлайн-режимі ЕГ переконалася, що приміщення ЗВО обладнані інфраструктурою для вільного пересування осіб з особливими потребами. Зокрема, наявні пандуси, вбиральня для маломобільних груп на першому поверсі. ЕГ дійшла висновку, що у ЗВО створено належні умови для реалізації права на освіту особами з особливими потребами, що свідчить про готовність університету забезпечувати інклюзивне навчання у разі зарахування таких здобувачів.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Нормативно-правова база, яка визначає порядок вирішення конфліктних ситуацій та забезпечення етики і академічної доброчесності, розміщена на офіційному сайті ЗВО у розділі «Нормативно-правові документи» <https://btsau.edu.ua/uk/content/normatyvno-pravovi-dokumenty>. Основу цієї системи складають: Етичний кодекс університетської

спільноти	БНАУ
-----------	------

https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/etych_kodeks.pdf, який регламентує норми поведінки та морально-етичні принципи для всіх учасників освітнього процесу та Положення про комісію з питань етики

та	академічної	доброчесності
----	-------------	---------------

https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_komis_z_pitan_etyki_2024.pdf, що визначає порядок звернень, розгляду скарг та прийняття рішень у випадках порушення етичних норм та академічної

добросовісності. У разі виявлення фактів порушень або їх ймовірності, здобувачі та співробітники можуть звернутися до Голови або секретаря комісії з питань етики з письмовою заявою. Також вони мають можливість скористатися Скринькою довіри для анонімного подання скарг чи пропозицій. Під час огляду матеріально-технічної бази ця скринька була продемонстрована ЕГ. Антикорупційна політика у ЗВО реалізується відповідно до Антикорупційної програми БНАУ <https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/nakazi/Antikorupciynna%20prohrama%20BNAU.pdf> та опублікована на сторінці «Антикорупційна діяльність» <https://btsau.edu.ua/uk/content/antykorupciyna-diyalnist>. Під час проведення онлайн-зустрічей з учасниками освітнього процесу ЕГ не виявила випадків застосування зазначених процедур у межах цієї освітньої ОП. Разом із цим, ЕГ звертає увагу на відсутність унормованих процедур протидії цькуванню, мобінгу та харасменту, які є важливими для попередження дискримінаційних проявів. Враховуючи специфіку кожної з цих форм дискримінації, необхідно розробити окремі політики або підходи для їх запобігання та подолання. В цілому, ЕГ пересвідчилася, що правила вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО є чіткими, прозорими та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ відзначає наявність безоплатного доступу до інфраструктури та інформаційних ресурсів для здобувачів та НПП, безпечність освітнього середовища (наявність обладнаних укриттів, безперервний доступ до мережі Інтернет). БНАУ надає необхідні види підтримки здобувачам, створює умови для навчання для осіб з особливими освітніми потребами. Політика врегулювання конфліктних ситуацій є доступною для усіх учасників освітнього процесу. Матеріально-технічна база є розвинутою, активно використовується під час освітньої та наукової діяльності здобувачами та НПП. Тому ЕГ встановлює повну відповідність ОП підкритеріям 7.1, 7.2, 7.4, 7.5. Виявлена слабка сторона реалізації ОП по підкритерію 7.3, у контексті наявних несуттєвих проблем у соціально-побутовій сфері та підкритерію 7.6 (недостатньо розвинутої нормативно визначеної процедури щодо протидії окремим видам дискримінації), критично не впливає на якість освітніх послуг, а запропонована ЕГ стратегія її подолання цілком досяжна. Таким чином, ЕГ встановлює загальну відповідність за критерієм 7.

Недоліки

Несуттєвим недоліком є відсутність у ЗВО нормативно визначеної процедури для протидії окремим проявам дискримінації, таким як булінг, мобінг та харасмент. Слабкою стороною є наявність окремих проблем у соціально-побутовій сфері життєдіяльності здобувачів, які були частково виявлені під час опитування, проте звіт не містить детальної інформації щодо цих проблем, що ускладнює їх аналіз і розв'язання. Ці зауваження не здійснюють суттєвого впливу на реалізацію ОП Екологія та можуть бути вирішені за короткий термін.

Рекомендації

ЕГ рекомендує відповідальним структурним підрозділам в термін до початку 2025/2026 н.р. розробити конкретний алгоритм протидії таким дискримінаціям та провадити заходи з інформування та протидії. Рекомендуємо гаранту ОП в термін до початку 2025 року провести детальний аналіз виявлених проблем у соціально-побутовій сфері життєдіяльності здобувачів на основі додаткових опитувань чи досліджень та відповідальним структурним підрозділам вжити необхідних заходів для покращення умов проживання та соціально-побутового забезпечення здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП регулюються Положенням про освітні програми в Білоцерківському національному аграрному університеті (<http://surl.li/ninyax>) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ (<http://surl.li/ecgurr>). Проєкт ОП розробляється робочою групою, за якою до ОП “Екологія” долучені НПП кафедри безпеки життєдіяльності, кафедри загальної екології та екотрофології та з роботодавці. ЕГ встановлено відсутність здобувачів вищої освіти у

групі розробників ОП. Перегляд і оновлення ОП здійснюється щороку відповідно до Положення про освітні програми в Білоцерківському НАУ (<http://surl.li/ninyax>). Проєкт ОПП розміщується на сайті університету для обговорення (<https://salo.li/1Da4E78>). Кафедра за результатами аналізу наданих пропозицій вносить зміни до ОП. Зокрема, у ВСО наведено інформацію щодо пропозиції Начальника управління благоустрою та екології м. Біла Церква включити до вибіркового компонентів навчальну дисципліну "Екологічна патофізіологія рослин". При перегляді також враховуються результати опитувань, надані пропозиції під час громадського обговорення та результати акредитаційних експертиз. Керівник відділу забезпечення якості освіти на зустрічі 8 підтвердила врахування результатів попередніх акредитаційних експертиз інших ОП під час перегляду ОП "Екологія". Здобувачі освіти беруть участь в опитуваннях та анкетуваннях відповідно до затвердженого в Університеті Положення (<http://surl.li/gfflbm>), які проводить відділ забезпечення якості освіти Білоцерківського НАУ (<http://surl.li/ctwriz>). Анкетування проводиться з метою оцінювання провадження ОП, зокрема, щодо методів взаємодії викладачів і студентів, якості освітнього процесу за ОП тощо <https://salo.li/4B96211>. Участь студентів у анкетуванні була підтверджена здобувачами під час інтерв'ювання, на зустрічі 4. Анкети та опрацьовані результати анкетування з висновками розміщують на сайті Університету (<https://salo.li/56087B1>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У процесі спілкування з фокус-групами здобувачів, студентського самоврядування, випускників та адміністративного персоналу з'ясовано, що здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а саме: шляхом участі у засіданнях студентської ради; ради з якості ВО; Вченої ради Університету, на яких розглядаються питання щодо періодичного перегляду ОП. На цих засіданнях здобувачі можуть вносити пропозиції та побажання щодо поліпшення та удосконалення якості освіти. Студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП, щодо її розробки та перегляду відповідно до Положення про студентське самоврядування БНАУ <http://tinyurl.com/5ekjprz3e>. Представники студентського самоврядування під час онлайн-спілкування запевнили ЕГ, що їх пропозиції беруться до уваги і втілюються у ОП. Здобувачі освіти беруть участь в опитуваннях та анкетуваннях відповідно до затвердженого в Університеті Положення (<http://surl.li/gfflbm>), які проводить відділ забезпечення якості освіти Білоцерківського НАУ (<http://surl.li/ctwriz>). Опитування проводиться онлайн для зручності, результати аналізуються відділом якості та групою ОП. Анкетування проводиться з метою оцінювання провадження ОП, зокрема, щодо методів взаємодії викладачів і студентів, якості освітнього процесу за ОП тощо <https://salo.li/4B96211>. Участь студентів у анкетуванні була підтверджена здобувачами під час інтерв'ювання, на зустрічі 4. Анкети та опрацьовані результати анкетування з висновками розміщують на сайті Університету (<https://salo.li/56087B1>). Зокрема, у результаті опитування здобувачів було збільшено години для підготовки кваліфікаційних робіт та вдосконалено методичне забезпечення дисциплін на платформі Moodle.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Важливим документом у співпраці ЗВО із роботодавцями є Положення про опитування щодо якості освітньої діяльності БНАУ <https://salo.li/oa095ae>. Аналіз сайту Університету, ВСО, інформація отримана від фокус-групи роботодавців підтверджує, що співпраця з роботодавцями БНАУ тривала і проводиться на системній основі. Роботодавцями здобувачів ОП "Екологія" є управлінські структури Київської області, наукові установи, представники бізнесу тощо. Так роботодавці беруть участь у опитуваннях; зустрічах, круглих столах, проводять рецензування ОП, надають можливість здобувачам на своїх базах проходити практики, виконувати кваліфікаційні роботи. Під час проходження виробничої практики роботодавці також вносять пропозиції щодо покращення ОП. Зібрані пропозиції обговорюються на засіданнях кафедри, ради з якості. Для прикладу член Ради роботодавців наголосив на необхідності поглиблення знань з рекреаційного природокористування, а також з проблеми узгодження екологічних та економічних інтересів, у результаті чого до змісту ОП включено вибірково компоненти «Рекреаційне природокористування» та «Інтегроване управління природокористуванням»; начальником управління благоустрою та екології м. Біла Церква було запропоновано включити до вибіркового компонентів навчальну дисципліну "Екологічна патофізіологія рослин". Відгуки роботодавців розміщуються на сайті університету (<https://btsau.edu.ua/node/4328>), також їх можна лишити на інтерактивній дошці. Під час інтерв'ювання роботодавців вони високо оцінили рівень підготовки здобувачів ОП та підтвердили затребуваність випускників ОП, а також їх бажання та можливість працевлаштувати. Також під час зустрічі із випускниками усі вони повідомили, що хотіли б працювати за спеціальністю, а деякі з них навіть є працевлаштованими та працюють у сфері охорони захисту навколишнього середовища.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В БНАУ здійснюються проведення зустрічей з випускниками, які проходять щороку у третю суботу червня. На таких конференціях випускники мають змогу висловлювати свої пропозиції щодо удосконалення ОП. Реєстр випускників ведеться на екологічному факультеті, де зафіксовано їх контакти та місце роботи. Всі присутні на зустрічі випускники підтвердили підтримку зв'язку з університетом. Наприклад, це проходження електронного анкетування, запрошення на зустрічі для обговорення ОП, телефонним зв'язком з кураторами, через соцмережі, можливість звернутися за консультацією до викладачів. Проте, слід відмітити, що ОП акредитується вперше, тому поки що є відсутніми відомості щодо конкретних пропозицій випускників даної ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

У рамках реалізації внутрішньої системи забезпечення якості в Університеті застосовують заходи, пов'язані з моніторингом системи забезпечення якості на рівні університету, факультетів, кафедр за критеріями, що охоплюють усі складові системи якості. В Університеті діє відділ забезпечення якості освіти, який функціонує відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ (<https://salو.li/c36cc6A>). Начальник відділу під час зустрічі №8 повідомила, що відбувається моніторинг змісту ОП, організації освітнього процесу, результатів навчальних досягнень студентів, навчально-методичного забезпечення тощо. У ході здійснення останнього аналізу проєкту ОП Екологія було надано рекомендації щодо посилення науково-практичної складової підготовки магістрів шляхом збільшення часу на освітній компонент «Підготовка та захист магістерської кваліфікаційної роботи» та підсилення навчально-методичного забезпечення дисциплін на платформі Moodle. Всі надані рекомендації були враховані робочою групою ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОП «Екологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти у БНАУ проводиться вперше. Проте, під час зустрічі №8 стало відомо що відділ забезпечення якості освіти збирає та аналізує результати акредитацій усіх ОП університету, і на основі отриманих результатів розробляє коригувальні заходи щодо підвищення якості освітньої діяльності в Університеті. Зокрема, у ВСО наведено, що під час удосконалення ОП «Екологія» до уваги було взято зауваження та пропозиції з акредитацій інших освітніх програм, а саме: посилення залучення студентів через проведення анкетувань, розширення переліку вибіркових компонентів, оприлюднення проєкту ОП на сайті університету з метою доступності інформування стейкхолдерів та обговорення проєкту ОП та змісту її ОК.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В БНАУ створено багатоступеневий моніторинг якості освіти, завдяки чому сформована культура якості, що пропагандується серед всіх учасників освітнього процесу. На сайті університету представлені політики та процедури щодо якості (<https://salو.li/950V3a6>), з якими можуть ознайомитися всі бажаючі. Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ обов'язково здійснюються моніторинг ОП, оцінювання здобувачів та НПП, підвищення кваліфікації НПП, забезпечення ресурсами необхідних для освітнього процесу, дотримання академічної доброчесності, публічності інформації. Також в Положенні визначені процедури забезпечення якості, процедура проведення перегляду та моніторингу освітніх програм (<https://salو.li/21DfcA9>). Питання якості і процедур її забезпечення обговорюються на засіданнях кафедр і Вченої ради факультету. Результати опитувань, оцінювання здобувачів, показники рейтингового оцінювання роботи та показники професійної активності НПП оприлюднюються на сайті ЗВО (<https://btsau.edu.ua/uk/content/no-1-2-no-2042-2043-sichen-lyutyu-2022-r>), що також стимулює дотримання порядку внутрішньої якості. Проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності очолює групу сприяння академічній доброчесності, під час зустрічі з керівництвом навчального закладу поінформувала про встановлені процедури моніторингу та перегляду ОП. На зустрічі 8 керівник відділу забезпечення якості освіти повідомила, що в обов'язки відділу входить, зокрема, участь у підготовці ВСО разом з кафедрами, координація роботи моніторингу та перегляду ОП, щорічного оцінювання НПП, проведення методичних семінарів для гарантів та НПП. В БНАУ проводиться моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, що включає в себе моніторинг ОП, якості кадрового складу, забезпечення ресурсами освітнього процесу, інформаційних систем для ефективного управління освітньою діяльністю, публічності та прозорості інформації, дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, оцінювання здобувачів відповідно до розробленого плану заходів. Крім того, якість ОП забезпечується шляхом перегляду ОП і робочих програм, запровадженням студентоцентрованого підходу, системи опитування, забезпеченням якості викладацького складу, створенням ефективної системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності усіх учасників освітнього процесу, співробітництвом з вітчизняними та зарубіжними закладами вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Університет має чітко прописані документи, що регулюють процеси створення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП, що створює основу для системного підходу до управління якістю. ОП переглядається щороку з урахуванням пропозицій зацікавлених сторін: науково-педагогічних працівників (НПП), здобувачів освіти та роботодавців. Наявність чіткої періодичності забезпечує адаптивність ОП до потреб ринку праці та запитів стейкхолдерів. Здобувачі активно залучаються до перегляду ОП через участь у відповідних групах і анкетуваннях. Участь студентського самоврядування в засіданнях ради факультету і вченої ради сприяє врахуванню їхніх потреб та ідей, що є сильним аспектом студентоцентрованого підходу. Університет активно залучає роботодавців до перегляду ОП, зокрема через анкетування та обговорення на засіданнях. Приклад додавання дисциплін за рекомендаціями роботодавців демонструє реальну співпрацю з ними та адаптацію навчальних програм до професійних потреб. Наявний реєстр випускників та регулярні зустрічі з ними є корисним інструментом для збору інформації про працевлаштування. Це сприяє подальшому покращенню ОП та забезпечує зворотній зв'язок між освітою та практикою. Університет впроваджує низку ініціатив з академічної доброчесності, внутрішнього аудиту та опитувань НПП, що сприяє поширенню культури якості в академічній спільноті.

Недоліки

Серед слабких сторін ЕГ виділено наступне: не зазначено, яким чином оцінюється ефективність змін в ОП після внесення пропозицій зацікавлених сторін; хоча здобувачі залучені до процесів забезпечення якості, не зрозуміло, наскільки їхні пропозиції впливають на реальні зміни в ОП, у В В СО не наведено конкретних прикладів, що також і підтверджено під час зустрічі із здобувачами; описано залучення роботодавців, однак відсутня інформація щодо конкретних механізмів оцінювання їх пропозицій та впливу на ОП; відсутня інформація про періодичність збору даних про працевлаштування випускників, оскільки регулярні, а не епізодичні оновлення допоможуть краще оцінювати релевантність ОП ринку праці. ОП «Екологія» Білоцерківського національного аграрного університету другого магістерського рівня повністю відповідає усім підкритеріям 8 критерію, проте взірцевих практик не було виявлено. Ґрунтуючись на цьому ЕГ вважає правильним присвоїти ОП «Екологія» оцінку В за 8 критерієм.

Рекомендації

Рекомендації: запровадити механізми оцінки результативності змін в ОП після їх запровадження; деталізувати процедури залучення стейкхолдерів для підвищення прозорості, підвищити регулярність збору даних про працевлаштування та оновлювати відповідні заходи для адаптації ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Сайт Білоцерківського національного університету (<https://btsau.edu.ua/uk>) включає рубрики «Про університет», «Підрозділи», «Освітній процес», «Наукова діяльність», «Міжнародна діяльність», «Сторінка ректора», «Студенту», «Вступнику», «Науковцю». На сайті університету у рубриці «Нормативно-правові документи» (<https://btsau.edu.ua/uk/content/normativno-pravovi-dokumenty>) оприлюднено нормативні документи (близько 50 найменувань), які регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, а саме: Статут БНАЕУ, Наказ «Про встановлення вартості проживання у гуртожитках на 2024-2025 н. р.», Інструкція з діловодства у Білоцерківському НАУ, Положення «Про порядок заміщення посад (обрання і прийняття на роботу) науково-педагогічних (педагогічних) працівників Білоцерківського НАУ», Ліцензія Білоцерківського НАУ, Сертифікати про акредитацію спеціальностей та освітніх програм Білоцерківського НАУ, Колективний договір між адміністрацією та трудовим колективом Білоцерківського НАУ, Правила внутрішнього розпорядку для працівників Білоцерківського національного НАУ, Положення про порядок виконання ініціативних, кафедральних науково-дослідних робіт у Білоцерківському НАУ, Положення про відділ маркетингу, ліцензування та акредитації Білоцерківського НАУ, Положення про факультет Білоцерківського НАУ та ін. На офіційному вебсайті університету доступні документи, якими регулюються права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу в Білоцерківському НАУ: Положення про організацію освітнього процесу в Білоцерківському НАУ (<http://surl.li/butest>), Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників в Білоцерківському НАУ (<http://surl.li/cumkrk>), «Антикорупційна

програма БНАУ» (<http://surl.li/grqxujf>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в Білоцерківському НАУ (<http://surl.li/ecgurr>), Етичний кодекс університетської спільноти (<http://surl.li/wlaaez>), Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському НАУ (<http://surl.li/mzcvqs>), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у БНАУ (<http://tinyurl.com/yeykdp8u>). Для забезпечення та організації навчального процесу у Білоцерківському НАУ задіяні новітні інформаційно-комунікаційні технології, створене сучасне технологічне середовище із використанням платформи дистанційного навчання Moodle (<https://teach.btsau.net.ua/>), електронних ресурсів бібліотеки (<https://library.btsau.edu.ua/>, <https://rep.btsau.edu.ua/>). Здобувачі також мають можливість отримати інформацію із вебсайту університету та із соціальних мереж про викладацький склад ОП, бази практик, наукові та міжнародні проекти, студентські заходи, новини університету. Оприлюднена на офіційному вебсайті університету інформація є доступною для всіх учасників освітнього процесу та представлена в достатній мірі для забезпечення якісного освітнього процесу на ОП Екологія.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сторінці екологічного факультету (<https://btsau.edu.ua/uk/content/ekologichnyy-fakultet>) у рубриці Освітній процес представлена інформація про факультет, кафедри, сфери діяльності, освітні програми та навчальні плани (проєкти та затверджені ОПП, відгуки стейкхолдерів 2022, 2023 та 2024 років). Обговорення ОПП та НП відбувається під час спільних засідань та анкетування здобувачів, роботодавців, випускників. Рекомендації щодо моніторингу якості викладено в рубриці «Освітній процес» (<https://education.btsau.edu.ua/node/7>). На думку ЕГ, бажано було б створити окрему рубрику/сторінку «Громадське обговорення освітніх програм», де зручно було б зацікавленим сторонам вносити свої пропозиції.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про ОП, робочі програми, практичну підготовку, силабуси обов'язкових та вибіркових дисциплін, анотації вибіркових дисциплін викладено за посиланням: <https://btsau.edu.ua/node/4172>. Представлена у освітній програмі інформація вичерпна та має достатній обсяг для здобувачів і роботодавців. Здобувачі вищої освіти також можуть отримати інформацію про освітні компоненти (підручники, посібники, методичні розробки, монографії, наукові статті), використовуючи платформу Moodle (<https://teach.btsau.net.ua/>) та електронні ресурси бібліотеки (<https://library.btsau.edu.ua/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Вебсайт Білоцерківського національного університету (<https://btsau.edu.ua/uk>) включає рубрики «Про університет», «Підрозділи», «Освітній процес», «Наукова діяльність», «Міжнародна діяльність», «Сторінка ректора», «Студенту», «Вступнику», «Науковцю». На сайті університету у розділі «Нормативно-правові документи», оприлюднено нормативні документи (близько 50 найменувань), які регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу Білоцерківського НАУ. Для забезпечення та організації навчального процесу у Білоцерківському НАУ задіяні новітні інформаційно-комунікаційні технології, створене сучасне технологічне середовище із використанням платформи дистанційного навчання Moodle (<https://teach.btsau.net.ua/>), електронних ресурсів бібліотеки (<https://library.btsau.edu.ua/>, <https://rep.btsau.edu.ua/>), де здобувачі вищої освіти також можуть отримати інформацію про освітні компоненти (робочі програми, силабуси, підручники, посібники, методичні розробки, монографії, наукові статті). Визначено рівень відповідності В, оскільки всі вимоги критерію виконано повністю (відсутні суттєві недоліки), відсутні практики, що мають зразковий або інноваційний характер.

Недоліки

На думку ЕГ, несуттєвим недоліком є те, що відомості про ОП Екологія та матеріали щодо моніторингу її якості знаходяться на різних сторінках сайту, що є незручним. Це зауваження може бути виправленим упродовж кількох місяців.

Рекомендації

Рекомендовано: створити окрему рубрику/сторінку «Громадське обговорення освітніх програм», куди було б зручно зацікавленим сторонам вносити свої пропозиції.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток до звіту EG ID 30388Перелік суттєвих недоліків.pdf</i>	gv8xDVml5WmEGl8KaPmPMhs4TGkIoJs5qqlVGPbiqo=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Котюк Людмила Анатоліївна

Члени експертної групи

Валерко Руслана Анатоліївна

Тесьолкіна Тетяна Сергіївна